

Zimowy raport z funkcjonowania projektu NBOR

Rozpoczął się już trzeci rok funkcjonowania platformy internetowej NBOR (Niezależne Badanie Opinii Rolników). Zima to dobry czas, aby być nadal aktywnym i podzielić się wiedzą i z eksploatacji swoich maszyn wrażeniami, zarówno tymi pozytywnymi jak i irytującymi. Można też sprawdzić się ze znajomości techniki rolniczej biorąc udział w sondach i quizach.

Tak jak o popularności piosenki decydują słuchacze a nie krytycy, tak samo maszyny rolnicze może tylko ocenić ich użytkownik, zazwyczaj też jednocześnie jej właściciel. Te opinie są najcenniejsze, trudno bowiem uznać za wiarygodne recenzje jednej osoby – nawet gdy jest ekspertem. Długie epickie opisy subiektywnych odczuć, nie poparte końcowym wskaźnikiem liczbowym są dla mnie mało wartościowe, co nie znaczy że ich nie czytam. Owszem czytam, ale tylko gdy dotyczy to jedynie mojego modelu. Przypadek, że dokładnie moje auto czy mój telewizor jest przedmiotem takiej oceny jest niewielkie. Zwłaszcza wyprodukowanych modeli maszyn i ciągników rolniczych jest zastraszająco duża. Przykładowo doliczyłem się, że samych modeli Zetorów jest już ponad 150 rodzajów.

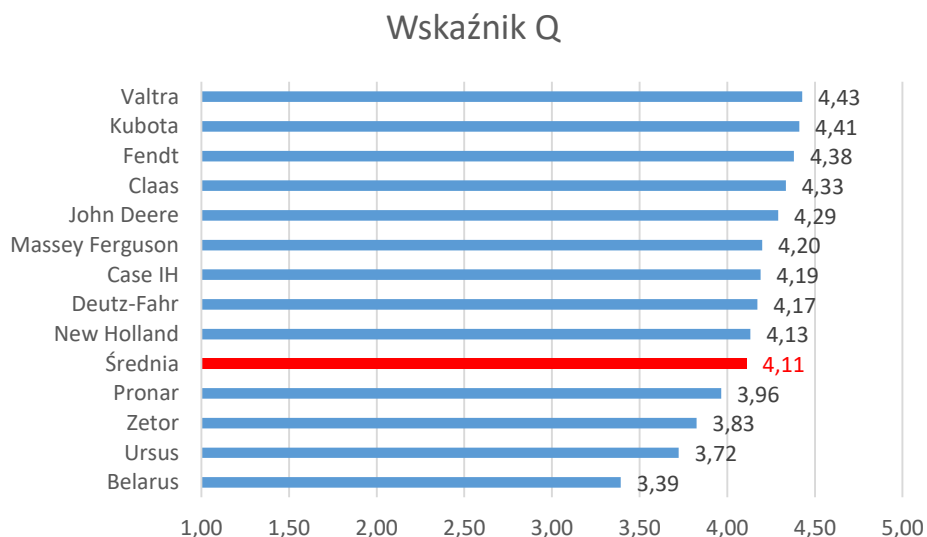
Jeżeli testowana jest jedna maszyna, to rzeczywiście trudno dokonać jej wartościowania, co wynika z braku możliwości porównania z inną podobną, ale np. innego producenta. Dopiero duża reprezentatywna grupa użytkowników (min. 30 ocen) daje gwarancję uśrednienia indywidualnych opinii, a tym samym jest wartościowsza dla praktyki. Średnia bowiem odrzuca z założenia skrajne wyniki, i pozostawia opinię ogółu. Potrzebne są jednak dane w postaci liczbowej, a z takiej metodyki właśnie korzystamy. Doprowadza do postaci liczbowej wydawałoby się nie mierzalne cechy jak estetykę czy ergonomię. Po uwzględnieniu wag kryteriów uzyskujemy średnia ważoną, która jest podstawą do tworzenia wiarygodnych rankingów jakości globalnej.

Na tej zasadzie funkcjonuje już od stycznia 2017 r. opracowany metodycznie w Instytucie Inżynierii Biosystemów UPP system internetowy NBOR, który gromadzi subiektywne, anonimowe, dobrowolne i (mamy nadzieję) rzetelne opinie od operatorów tych maszyn. Czas, aby zdać raport z kolejnego półrocza pracy, aby zdopingować jeszcze niezdecydowanych. Do Agro Show 2019 w Bednarach pozostało już nie wiele czasu, a jest to dobre miejsce i czas na takie uroczyste ogłoszenie wyników. Tym bardziej, że przynajmniej liderzy tych rankingów umieszczają takie informacje na swoich stanowiskach (foto 1).

Foto 1. Informacja o podwójnej koronie w kategorii „Najlepsza jakościowo marka ciągnika II edycji projektu NBOR”, Agro Show 2018’

Zacznę od ciągników, bo jest ich najwięcej (ok. 1,5 mln sztuk ponad 50 marek) i budzą zawsze najwięcej emocji. Na koniec lutego ankietę III edycji (od 22.10.2018 r.) oceny ciągników rolniczych wypełniło i przesłało w systemie internetowym 101 użytkowników. W tym tradycyjnie dominują Ursusy, Zetory, MF, Case IH, NH i JD. Mała liczba przesłanych ocen uniemożliwia zatem na tą chwilę wyliczenie wskaźników jakościowych. Można jednak przedstawić ranking „ciągi” (tak jak w tenisie zwany LIVE ATP RACE) obejmujący dotychczas nadesłane ankiety od I edycji. Wśród 1348 indywidualnych ankiet, aż 13 marek przekroczyło magiczną liczbę 30 ocen (wykres 1).

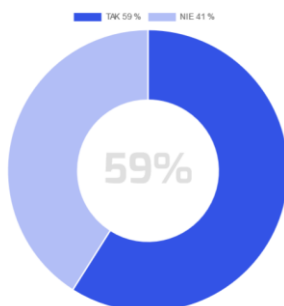
Wykres 1. Ranking RACE jakości marek ciągników rolniczych w Polsce (za okres od styczeń 2017 – luty 2019)

Zaczynają pojawiać się już duże rozbieżności między czołówką a końcówką. Cieszy, że mamy coraz więcej marek w zestawieniu i to te nowe zdetronizowały dotychczasowego lidera we wszystkich prawie kategoriach. Średnia wyraźnie dzieli marki na dwie grupy, ale niesymetryczne, co też wskazuje na zadowolenie z posiadanego ciągnika.

Jest to też zgodne z wynikami sondy, która dotyczyła ogólnej opinii o zadowoleniu ze swojego ciągnika/ów (wykres 2).

WYRAŻ SWOJE ZADOWOLENIE Z MARKI CIĄGNIKA ROLNICZEGO

TAK - mój kolejny ciągnik będzie tej samej marki.
NIE - mój kolejny ciągnik będzie innej marki.

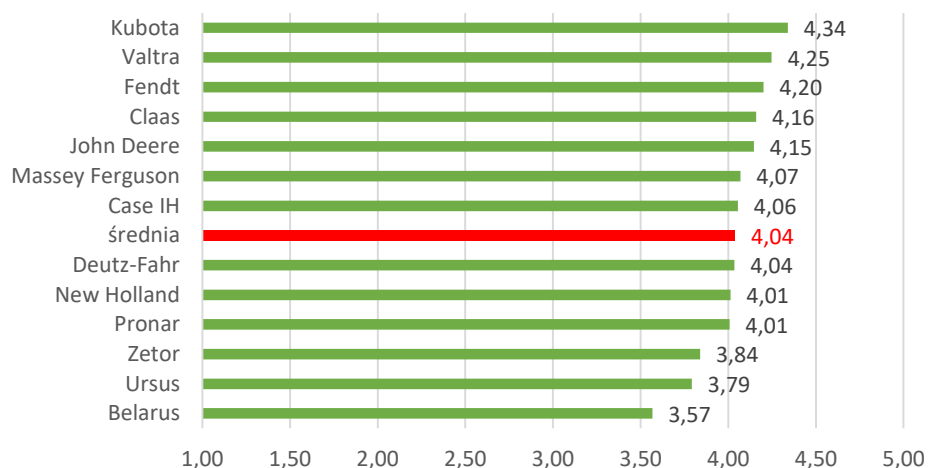

Wykres 2. Prawie 60% z 223 ankietowanych nie ma zamiaru zmieniać producenta ciągnika

Może to też świadczyć o przywiązaniu do marki i „strach przed nowym”, nawet gdy rankingi wskazują inaczej.

Gdyby jednak uwzględnić oprócz jakości także kilka cech niejakościowych N (np. ceny, terminowość, gwarancja), to uzyskujemy ciekawe wyniki, bo dopiero one dają podstawę do podejmowania decyzji zakupowych (wykres 3).

Wskaźnik Q+N

Wykres 3. Ranking marek ciągników w oparciu o wskaźnik uwzględniający cechy jakościowe Q i niejakościowe N

W porównaniu z wykresem 1 nastąpiły przetasowania na 3 pierwszych miejscach. Kubota dość zdecydowanie wysuwa się na prowadzenie, co nie jest zaskoczeniem. Jest bardzo aktywny w działaniach promocyjnych np. inauguracja w 2018 r. pierwszego w Europie akredytowanego Centrum Precyzyjnego Rolnictwa Kubota przy Zespole Szkół Rolniczych CKP w Kaczkach Średnich (foto 2).

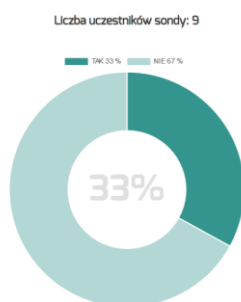
Foto 2. Nowoczesne CRP przy ZSR w Kaczkach Średnich i stanowisko badawcze

Według danych Agritrac w roku 2018 na zarejestrowanych 8860 nowych ciągników aż 930 sztuk stanowiły ciągniki Kubota. To zapewniło japońskiemu producentowi 3. miejsce wśród najchętniej wybieranych marek i 10,5 proc. udział w rynku ciągników w Polsce. Co ciekawe w tym samym roku kalendarzowym ciągniki tej marki nie znalazły się wśród 15 najczęściej kupowanych „używek”. Może są tak dobre, że właściciele nie chcą się ich pozbyć?

Od roku można było także wskazać na konkretny model ciągnika „Najlepszy ciągnik w Polsce”. Ta sonda cieszy się mniejszym zainteresowaniem (tylko 50 wyników), w tym 13 marek i aż 44 modeli, wśród których był wymieniony także Ursusy C-330 i C-360. Za zwycięzców można tu uznać właśnie nasze krajowe, „pancerne” i ascetyczne „Ciapki” (3 wskazania od 3 różnych ankietowanych), NH t.6.175 (także 3 wyróżnienia) i MF 4252 (2 pochwały). Najwięcej nominacji było ze stajni JD (12 różnych modeli) i NH (8 modeli).

Aktualnie oceniać można jeszcze kombajny zbożowe (liczba ankiet 88), ładowarki (83 ankiety) i kosiarki (II edycja – 20). Te skromne dane nie pozwalają nawet na szacunkowe wyliczenie wskaźników jakościowych. Byliśmy przekonani, że jest ogólny pozytywny trend na zakup ładowarek. Wyniki sondy jednak temu przeczą (wykres 4).

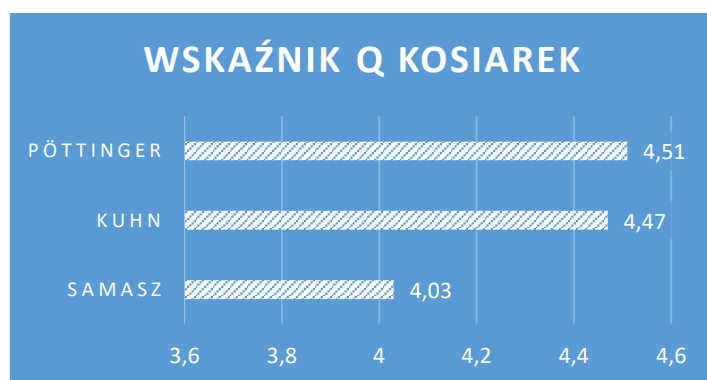
CZY ZAMIERZASZ KUPIĆ ŁADOWARKĘ DO GOSPODARSTWA ?

Wykres 4. Zaledwie co trzeci sondowany zamierza kupić ładowarkę, choć wydawało się, że stają się tak powszechne jak ciągniki

Wyniki te można uznać jako szacunkowe, bo nie została przekroczona liczba reprezentatywna. Prośba zatem o większą aktywność, aby móc przekazać opinię ogółu.

Aktualne dane o jakości kosiarek (ok. 237 ankiet), pozwalają na bardzo skromny wykres 5, bowiem tylko te trzy marki spełniły warunek konieczny.

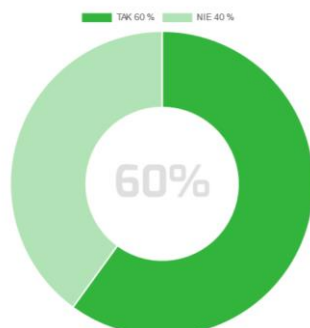

Wykres 5. Ranking RACE oceny jakości kosiarek, dane za okres od 28.4.2017 r.

Wyniki przeprowadzonej sondy wśród użytkowników kosiarek „Wskaż kosiarkę”, podobnie jak w przypadku ciągników, świadczy o dużym zadowoleniu z posiadanej maszyny (wykres 6).

WYRAŻ SWOJE ZADOWOLENIE Z MARKI KOSIARKI

TAK - moja kolejna kosiarka będzie tej samej marki.
NIE - moja kolejna kosiarka będzie innej marki.

Wykres 6. Prawie 2/3 z 48 ankietowanych nie będzie „eksperymentować”

Duża zasługa w utrzymaniu w „dobrej kondycji” projektu NBOR jest po stronie Wydawcy tego poczytnego miesięcznika. Redakcja top agrar Polska jest nie tylko partnerem medialnym, ale także włącza się skutecznie w dobre opracowanie ankiet przedkładanych czytelnikom do oceny.

Zainteresowanie projektem NBOR ma wymierny efekt. Skojarzenie jednego Instytutu (IIB) i jednej Uczelni (UPP) ze studiami podyplomowymi SP Agrotechnika (<https://iib.up.poznan.pl/agrotechnika.php>). Tu także mamy już III edycję, a kolejna za rok.

Jeżeli nie zgadzasz się z naszymi klasyfikacjami, to wejdź na stronę www.nbor.pl i wypełnij rzetelnie arkusz oceny maszyny, którą dobrze znasz (najlepiej z wieloletniej z eksploatacji).

Zachęcamy także do udziału w podprojekcie, moduł „Ocena awaryjności ciągników rolniczych”. Szczegółowe dostarczone dane pozwolą nam na rzetelne rankingi niezawodności, która to cecha jest przez niektórych ekspertów najważniejsza w maszynach i ciągnikach rolniczych. Trwają natomiast prace nad kolejnymi atrakcyjnymi modułami. Także, jak kilka innych instytucji, w tym np. PIGMiURZ z Torunia (organizator wystaw Mazurskie Agro Show czy Zielone Agro Show) chcemy ocenić serwisy maszyn rolniczych z podziałem na te autoryzowane jak i niezależne czyli wielomarkowe, uniwersalne.

karol durczak, IIB UPP

28.3.2019 r.